Gemeente Amsterdam

Map

Voordracht voor de Map wethouder Van der Horst van 14 oktober 2025

Portefeuille Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (32)

Agendapunt B6

Onderwerp

Kennisnemen van de uitgewerkte bestuurlijke route en mogelijke uitkomsten voor fatbikevrije parken/gebieden via de APV

Gevraagde beslispunten

1. Kennisnemen van de uitgewerkte bestuurlijke route en mogelijke uitkomsten voor fatbikevrije parken/gebieden via de APV

Onderbouwing beslispunten

1. **Kennisnemen van de uitgewerkte bestuurlijke route en mogelijke uitkomsten voor fatbikevrije parken/gebieden via de APV**

Aanleiding

Op de staf van 29 september jl. zijn verschillende scenario's besproken omtrent het weren van/verbieden van fatbikes in parken. U heeft aangegeven te willen gaan voor een juridisch verbod, en geen vrijwillige afspraak. Een juridisch verbod via de Wegenverkeerswet is zoals besproken niet mogelijk omdat daar geen onderscheid in fatbikes en fietsen in te maken is. Een verbod regelen via de APV houdt juridisch waarschijnlijk geen stand, maar kan naar uw mening vanuit bestuurlijk-politiek oogpunt mogelijk wel landelijke wetgeving in beweging brengen. U heeft vervolgens in afwijking van het aan u verstrekte negatieve juridisch advies gevraagd om het scenario juridisch verbod voor fatbikes in parken via de APV verder uit te werken. In deze voordracht is de bestuurlijke route daarvoor uitgewerkt, is aangegeven waar we rekening mee moeten houden, wat naar onze verwachting de mogelijke uitkomsten zijn indien we het bestuurlijk traject volgen, en hoe de planning eruit ziet.

APV Artikel fatbikevrije gebieden

Het APV artikel dient beknopt te zijn en helder te omschrijven wat de regel inhoudt. Het zou kunnen inhouden:

'*Het is verboden te rijden met een fiets met trapondersteuning met banden breder dan 9,5 cm diameter in op door de burgemeester aangewezen gebieden, wegen of weggedeelten.*'

Op grond van dit nieuw vast te stellen artikel in de APV, artikel 2.17C van de Algemene Plaatselijke Verordening kunnen vervolgens gebieden, wegen of weggedeelten aangewezen worden door de burgemeester waar het verboden is zich met een fatbike te bevinden. Het artikel zal worden toegevoegd aan art. 2.17 (C) in hoofdstuk 2 van de APV 'Orde en veiligheid' staat en meer specifiek in paragraaf 3 'Hinderlijk gedrag'."

De onderbouwing van de APV wijziging komt in de wijzigingsverordening. Er moet per gebied onderbouwd worden waarom daar specifieke overlast is van fatbikes. Hierbij zullen de aantallen opgevoerde fatbikes, de grote aantallen overlastmeldingen van fatbikes in Amsterdam en specifiek in parken, naast de stijging van het aantal elektrische fietsongevallen (waaronder fatbikes) de belangrijkste elementen zijn. Ook geven we aan dat dit artikel een noodmaatregel is voor het college

vanwege het ontbreken van andere instrumenten. Ook moeten we in het aanwijsbesluit mogelijke alternatieve routes voor fatbikebestuurders beschrijven (zoals de Overtoom of de van Baerlestraat), die dan mogelijk iets risicovoller worden als het smalle fietspaden zijn. Het verkeersveiligheidseffect hiervan is onbekend, dit hangt ook af van het naleefgedrag en de aantallen fatbikes in de spits.

Een risico dat ook beschreven is in het landelijke rapport van DTV[1] dat onderzoek deed naar mogelijk onderscheid tussen fatbikes en e-bikes is dat bij een verbodsdefinitie op bandendikte (de enige haalbare voor ons als gemeente), fabrikanten de banden naar verwachting zullen aanpassen naar een net iets dunner type band (zogeheten 'skinny bikes'). De vraag is alleen wel of fabrikanten dit ook zullen doen bij een lokaal Amsterdams verbodsbesluit, en of dit zomaar haalbaar is voor alle bestaande aangeschafte fatbikes.

[1] Fatbikes als aparte voertuigcategorie blg-1179193.pdf

Bestuurlijk traject APV Route

De bestuurlijke APV route om fatbikes in parken te verbieden via vaststelling in de Raad is onderstaand beschreven. Een denkbaar alternatief scenario is om dit idee eerst via een gespreksnotitie in het college te bespreken, om het draagvlak hier bestuurlijk te peilen. Het nadeel van dit scenario is dat eventuele vaststelling van het APV artikel in de Raad vóór de verkiezingen in maart 2026 niet meer haalbaar zal zijn.

1. **Vaststellen APV wijzigingsartikel in college van B&W**. De APV zal worden aangepast door middel van een wijzigingsverordening waarmee het nieuwe verbodsartikel opgenomen wordt. Dit zal eerst in college worden vastgesteld en zal naar buiten worden gebracht
2. **Inspraakperiode (verplicht conform Participatieverordening[1]).**
   De inspraak is openbaar en wordt kenbaar gemaakt. Het college dient vervolgens bij vaststelling in de raad aan te geven hoe de reacties zijn verwerkt in het APV artikel.
3. **Consultatie stadsdelen (verplicht conform Verordening op de stadsdelen[2])**
   Het college dient vervolgens bij vaststelling in de raad aan te geven hoe de reacties zijn verwerkt in het APV artikel.
4. **Vaststellen APV artikel in Raad**
   De APV wijzigt in rondes van in principe 2x per jaar. De komende ronde waar dit artikel in zou kunnen worden meegenomen zal medio februari 2026 zijn.
5. **Indien de Raad instemt, is de burgemeester bevoegd** om aanwijzingsbesluiten te nemen waarmee gebieden zoals parken per datum X verboden worden voor fatbikes.

[1]Verordening van de raad van de gemeente Amsterdam houdende regels over burger-, overheids- en netwerkparticipatie (Participatieverordening gemeente Amsterdam) | Lokale wet- en regelgeving

[2] Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 | Lokale wet- en regelgeving

Mogelijke uitkomsten van de raad fatbikevrije parken via de APV

1.1. De raad stemt in met het APV artikel, waarna de burgemeester via een aanwijzingsbesluit het Vondelpark en/of andere verbodsgebieden kan instellen. Er blijkt in de inspraak veel steun van Amsterdammers en andere belanghebbenden. Vervolgens is het besluit van kracht en kunnen we het project uitvoeren (plan van aanpak wordt hiervoor opgesteld, met onder andere communicatie, bebording en handhaving en/of inzet van verkeersregelaars). De voorbereidingen voor uitvoering in 2026 kunnen parallel plaatsvinden tijdens het inspraaktraject. De huidige verwachting als we dit besluit gaan invoeren is dat er niet wordt gehandhaafd zal worden door de politie, dit is aangegeven in een eerste ambtelijke reactie. Hier dient nog nader overleg over gevoerd te worden.

1.2 Vervolgens zouden belanghebbenden het algemene APV artikel dat de Raad vastgesteld dan wel de burgemeester heeft ingesteld (gebiedsverbod) kunnen aanvechten. In het geval van een gang naar de civiele rechter zou de rechter via een procedure spoedeisend belang (voorlopige voorziening) het APV besluit binnen enkele weken kunnen vernietigen. Een voorlopige voorziening is een spoedprocedure bij de rechter om de gevolgen van een besluit, zoals een APV-besluit, tijdelijk ongedaan te maken of op te schorten omdat niet kan worden gewacht op een normale bezwaar- of beroepsprocedure. Er moet bij een voorlopige voorziening sprake zijn van belanghebbendheid en urgentie, als dat volgens de rechter niet het geval is kan de procedure een tijd duren waarbij het ingestelde besluit tot er uitspraak is van kracht kan blijven. De vraag is een verbodsgebied, waarbij fatbikes bestuurders moeten omrijden via omliggende routes als spoedeisend wordt gezien door de rechter.

1.3 Vervolgens zouden belanghebbenden, als het besluit rechtmatig blijkt een schadeclaim/nadeelcompensatie bij de gemeente kunnen opperen bij de civiele rechter. De kans van slagen hiervan hangt af van de wijze van invoering en grootte van het verbodsgebied/ de gebieden. Als praktisch de hele stad verboden wordt voor fatbikes en er geen alternatieve routes mogelijk zijn, zou dit mogelijk denkbaar kunnen zijn.

2. De raad stemt niet in met het APV artikel, want:

- Er blijkt onvoldoende draagvlak vanwege het juridisch advies dan wel andere redenen (zoals de verwachting dat de politie hier niet op gaat handhaven)
- Raad / College wenst besluitvorming van het APV artikel dan wel het aanwijzingsbesluit (verbodsgebied) tot na de verkiezingen te verplaatsen.

3. Maatschappelijk debat

Ongeacht de uitkomsten van de raad zal in de eerdere fase waarbij het APV artikel wordt vastgesteld door het college al maatschappelijke aandacht voor het onderwerp zijn. Er ontstaat een maatschappelijk debat zowel lokaal als landelijk over de wenselijkheid van deze maatregel**.** De verwachting is dat dit voorgenomen APV artikel veel stof zal doen opwaaien. Dit kan positief óf negatief uitstralen op het college.

- Positief scenario: er blijkt veel draagvlak, begrip en steun te zijn voor de maatregel onder Amsterdammers en stakeholders, het maatschappelijk sentiment wijst hier ook op gezien de toenemende meldingen in de stad en media t.a.v. fatbikes en overlastgevend gedrag.
- Dan wel negatief, wanneer er in de media klachten van uitsluiting en discriminatie en bijvoorbeeld petities worden uitgelicht, waarbij er gewezen wordt op geen goed bestuur gezien het negatieve juridische advies (openbaar) en het mogelijk ontbreken van een deugdelijke grondslag dan wel het gebrek aan handhaving. De politie zal naar verwachting aangeven niet te kunnen handhaven en verwijzen naar het ontbreken van een onderscheid in de landelijke wetgeving

4. Er ontstaat een roep in de stad om andere maatregelen om snelle fietsers te faciliteren i.p.v. te verbieden. Zoals meer herinrichtingen en bredere fietspaden, maar ook meer handhaving op opgevoerde fatbikes/ e-bikes. Ook kan er steun komen voor de minimumleeftijd en/of helmplicht voor jongeren zoals landelijk ook speelt. Het idee van het scheiden van fietsers en voetgangers in parken zou ook geopperd kunnen worden, wat vanwege monumentale en landschappelijke redenen niet goed mogelijk is.

Mogelijke planning APV wijziging en besluit tot aanwijzen verbodsgebieden voor fatbikes (inclusief inspraak)

Volgens onderstaande planning zou het APV artikel én aanwijzingsbesluit Vondelpark in het beste scenario van kracht kunnen worden nog voor de verkiezingen van maart 2026. De haalbaarheid hangt af van het politieke proces in de besluitvormingstappen, de reacties in de inspraakperiode en eventuele bezwaren en/of rechtszaken van belanghebbenden.

Ma 13 oktober	Map wethouder met APV route proces en planning We wachten parallel op uitkomst van uw overleg met bm (intentie om route APV op te willen gaan)
Donderdag 6 november	Map wethouder(s) + map burgemeester
Woensdag 12 november	Aanleveren college *Alternatief: Niet het APV artikel meteen ter besluitvorming aanleveren maar een gespreksnotitie met de voor- en nadelen en risico's op een rij.*
Dinsdag 18 november	Collegevergadering (vrijgeven openbare inspraak APV wijziging + vrijgeven consultatieperiode Stadsdelen *NB: Het negatieve juridisch advies zal ook openbaar worden.*
24 november - 2 januari 2026	Inzageperiode publiek Consultatieperiode stadsdelen
week van 5 - 10 januari 2026	Verwerken inspraakreacties en advies stadsdelen
Woensdag 14 januari 2026	Aanleveren college
Dinsdag 20 januari 2026	Collegevergadering
Donderdag 12 februari 2026	Commissie AZ
18+19 februari 2026	Gemeenteraad
3 maart 2026	Burgemeesterbesluit aanwijzingsbesluit Vondelpark (en/of andere parken als Stadsdelen, College of Raad hierom vragen en indien voldoende capaciteit-middelen) Mogelijk alternatief: Dit concrete aanwijzingsbesluit (waar het verbod geldt per datum X) te laten aan het nieuwe college.
Voorjaar/medio 2026	Daadwerkelijk fatbikeverbod op straat van kracht in parken X of Y.

Volgende processtappen

1. Uw bilateraal overleg met de BM (liefst vóór het herfstreces gezien bovenstaande planning) om te bespreken of er draagvlak voor deze route is
2. Vervolgens: Zie bovenstaande planning, waarbij er een keuze is qua bestuurlijke route: wel of niet meteen het APV artikel inbrengen bij college / raad, of eerst een gesprek hierover voeren in College om het draagvlak te peilen. Als we hiervoor kiezen kan de wijziging qua planning niet meer voor de verkiezingen doorgevoerd worden, maar zou een inspraaktraject nog wel kunnen worden gedaan.

Gemeente Amsterdam

Map

Advies en afstemming

1. AOG UVP en K&K
2. BZ VOR
3. DJZ, APV
4. JZ VOR

Duurzaamheid

Maatschappelijk is de roep om meer maatregelen groot. Een fatbikeverbod (en/of de andere scenario's) zouden kunnen leiden tot meer verkeersveiligheid en een prettiger park, in die zin dus duurzamer in brede zin voor de Amsterdammers die daar verblijven, wandelen en veilig willen fietsen.

Participatie

Inspraakprocedure en stadsdelen consultatie indien gekozen wordt voor APV wijziging.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-065082	Map wethouder Van der Horst Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar of indienend raadslid (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

VOR, 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl

Uitslag

C Akkoord met inachtneming van wijzigingen. Mandaat ligt bij bestuursadviseur.
Graag na 28 oktober contact opnemen met 5.1, 2, e 5.1, 2, e voor terugkoppeling